

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ**CUMHURİYET MECLİSİ**
TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Birleşim
23 Ekim 1990, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	765
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. ONAYA SUNULANLAR	
1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No: 16/1/90) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi.	767
B. BİLGİYE SUNULANLAR	
1. Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Dr. Ahmet Kâşif'in yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.	768
C. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. Bağımsız Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "Getirilmek istenen Katma Değer Vergisi" konulu gündem dışı konuşması.	769-778
- Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Nazif Borman'ın konuya ilişkin yanıtı.	782-787
III. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR	
1. Dışticaret (Düzenleme ve Denetim)(Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:16/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.	788-797
2. Yurttaşların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisine Dilekçeyle Başvurmaları ve Dilekçelerin İncelenmesi ile Karara Bağlanmasını Düzenleyen Yasa'nın 6. Maddesi Hvarınca Dilekçe Komitesinin 18 Ekim 1990	

RAPORLAR

1. Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:16/1/90) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Yasa Tasarısına ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliř Tarihi: 16.10.1990)
2. Dilekçe Komitesinin, 18 Ekim 1990 tarihli toplantısında almış olduğu kararları gösterir Cetvel (127/90) (Başkanlığa Geliř Tarihi: 19 Ekim 1990)

BAşKANLIK DİVANI KARARLARI

3. Başkanlık Divanının, Genel Kurul Toplantısının 6 Kasım 1990 tarihinde Yapılmasına ilişkin Kararı.(B.D.K.No:12/1/90) (Başkanlığa Geliř Tarihi: 23 Ekim 1990)

TEZKERELER

4. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:16/1/90) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. (126/90) (Başkanlığa Geliř Tarihi: 16 Ekim 1990.
5. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının, 1990 Mali Yılı Eylül Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Eylül 1990 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarını Gösterir Mali Tablolara İlişkin Tezkeresi. (130/23-10-90) (Başkanlığa Geliř Tarihi: 23 Ekim 1990)

- 766 -

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.20

BAŞKAN: Hakkı Atun

KÂTİP : Muharrem Söylemez

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, II'nci Dönem, I'inci Yasama Yılı'nın, 16'ncı Birleşimini açıyorum. Ad okuyarak yoklama yapın lütfen.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Gündemimizin birinci maddesi, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır.

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Birinci sunuş, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkere.

Okuyunuz lütfen.

../767.

- 767 -

KATİP -

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı: Y.T.No:16/1/90

15 Ekim 1990

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik)
Yasa Tasarısının Genel Kurulda ivedilikle görüşül-
mesi hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısı ile sözkonusu harçlar günün koşullarına göre yeniden düzenlendiğinden, İktüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca, Tasarının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İktüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin Tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih Coşar
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; onayınıza sunuyorum. Kabul edenler. Salih Coşar'ın önerisini?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

../768.

- 768 -

Bir de bilgiye bir sunuşumuz var. Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ahmet Kâşif, yurt dışı izin istemiştir.

Okuyunuz lütfen.

KATİP -

16 Ekim 1990

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

22 Ekim 1990'dan 26 Ekim 1990'a kadar, her iki gün dahil olmak üzere, Ada haricinde bulunacağım cihetle izinli sayılmam hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Ahmet Kâşif
YDP Gazi Magosa Milletvekili

BAŞKAN - Bilginize sunuyorum. Uygun görülmüştür.

Sayın milletvekilleri; şimdi sunuşlar tamamlanmıştır. Gündem dışı bir konuşma istemi var, söz vereceğim. Bağımsız Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "Getirilmek İstenen Katma Değer Vergisi" konusunda gündem dışı konuşma istemidir.

Okuyunuz lütfen.

../769.

KATİP -

- 769 -

20 Ekim 1990

KKTC Meclis Başkanlığına,

İlk yapılacak Meclis Oturumunda, "Getirilmek İstenecek Katma Değer Vergisi" konusunda gündem dışı konuşmak istiyorum. Gerekli işlem için durumu bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla

Ergün Vehbi
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; karşımızda, yine yeni bir bütçe dönemi ve yeni bütçe ile her zaman olduğu gibi, bir vergi furyası sözkonusudur. Halk tartışmakta, örgütler tartışmakta, konuşmakta, olay basına yansımakta, ancak Meclis daha bu konuda devreye girmiş değil. Çünkü böyle bir gelenek, ne yazık ki yaratılmamıştır. Tamamen kapalı kapılar arkasında birtakım bütçe esasları hazırlanmakta, ondan sonra bu bütçe, yıldırım hızı ile Meclisten süratle geçirilip onaylanmaktadır. Tartışmadan, kamuoyuna mal edilmeden bu işlemlerin yapılması bir marifet addedilmektedir.

../770.

Katma değer Vergisi konusu da böyledir. Buyurun Sayın Atasayan, birşey m i söyleyeceksiniz? Hayır birşey söylediniz de biz...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Senin için yeni birşey değil bu. Üç senedir aynı plağı çalan.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Alışkanlık ettiniz de.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hayır, tartışılıyor diyecektik ama...

BAŞBAKAN Dr.DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - 1987'den.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hayır, üç senedir bu plağı çalan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet benim için yeni değil tabii. Ama bu sene kamuoyu için yeni. Evet daha önceden tartışıldı, daha önceden bütçeye kondu. 9,000,000,000 lira gelir elde edeceğiz Katma Değer Vergisinden dendi. Sonra bir baktık bazı güçler öyle bir bastırdı ki bütçeye girmiş olmasına rağmen, tahsis ayrılmış olmasına rağmen Katma Değer Vergisinin uygulanmasından vazgeçildi ve ertelendi, bırakıldı. Şimdi olay yeniden ısıtıldı ve önümüze sürüldü. Ancak tartışılmıyor. Hükümet tartışmaktan kaçıyor. Önemli olan budur. Örgütler, Ticaret Odası, Sendikalar, basın Katma Değer Vergisinin getireceklerini ve götüreceklerini tartışıyor. Hükümette ses soluk yok. Bizim arzumuz Hükümete de çıksın, gerekçelerini ortaya koysun ve modern vergi, beyaz vergi dediği Katma değer Vergisinin ne menen şey olduğunu halkımıza

anlatsın. Olay budur. Bizim şikayetimiz budur. Bu nedenle ben bugün gündeme getiriyorum. Temenni ediyorum ki gerekli yanıtları alırız ve olay basına yansır.

Katma Değer Vergisi Avrupa Topluluğunda uygulanan bir vergi türü. Ancak bu ülkelerde 1960'lı yıllardan beri gümrük birliğine giderken, gümrükten kaybedecekleri vergiyi karşılamak amacı ile böyle bir Katma Değer Vergisi getirilmiş ve uygulamaya konmuştur. Ancak Katma Değer Vergisinin esası, adı üzerinde, üretimin aşamalarında mamulü vergilendirmektir. Sonunda bunu bir tüketim vergisi haline getirmek Katma Değer Vergisinin diliminde yoktur. Ancak şark usulü Katma Değer Vergisi, şark ülkelerine intikal eder etmez biçim değiştirdi.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Özalvari.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ve mamulün üretim aşamalarında vergilendirilmesi yerine doğrudan doğruya Katma Değer Vergisi yaygın bir tüketim vergisi haline getirildi. Bizde uygulanacak olan şu anda ismi Katma Değer Vergisi olsa da, bu kimseyi aldatmasın. Doğrudan doğruya yaygın bir tüketim vergisidir. Tüketim vergilendirilmektedir. Her türlü emtia, gıdadan lüks maddeye, ampülden iğneye, ayakkabıdan elbiseye, kumaşa her türlü mal doğrudan doğruya katma değer tarafından vergilendirilmiş olacaktır. Bunun adı yaygın tüketim vergisidir ve bu vergi bu ülkede ne yazık ki getirildiği andan itibaren hangi oranda uygulanacaksa o oranda, hatta o oranın

da biraz üzerinde yaygın bir pahalılık getirecektir. Bundan kaçmak mümkün değildir. Yani bunu işte gümrükleri düşürerek veya başka birtakım alternatif vergileri kaldırarak karşılayacağım diye bir öneri ile de çıkmıyor Hükümet. Hiçbir önerisi yok veya varsa bizim haberimiz yok. Doğrudan doğruya ek bir vergi olarak getirilmektedir. Oranlar belirlenecektir ve bu oranlar her türlü mala yansıtacaktır. Birincisi bu. Bir pahalılık dalgası memlekete Katma Değer Vergisi ile gelmiş olacaktır.

İkincisi; verginin bizatihi kendisinden gayri verginin getireceği masraflar, getireceği bürokratik engeller bu Katma Değer Vergisi oranının üzerine yine yeni bir pahalılık unsuru olarak eklenecektir. Çünkü Katma Değer Vergisi için bu memlekette şu anda uygulanmakta olan yaygın götürü sisteminin kaldırılması gerekirdi. Bu götürü vergi sistemi yeni getirilecek usullerle fevkalade sınırlandırılacaktır. Aksi takdirde bu uygulama ile şimdiki götürü vergi sistemi uygulaması ile Katma Değer Vergisinin getirilmesi olası değildir.

Dolayısıyla bizim götürü vergi sistemi de Türkiye'deki gibi, çok dar limitlere inhisar ettirilecektir. Azaltılacaktır, son derece daraltılacaktır, en küçük esnaf dahi, en küçük üretici dahi, en küçük satıcı dahi doğrudan doğruya, direk Katma Değer Vergisine tabi olacaktır. Katma Değer Vergisini her ay veya iki ayda bir veya üç ayda bir hesabını Maliyeye verebilmek için, bu satıcıların, bu esnafın, bu üreticilerin doğrudan doğruya defter tutması gerekecektir. Aksi takdirde hangi esasa göre katma değer hesaplaşmasını Maliye esnafı, iş adamları ile yapabilecektir? En küçük esnafa dahi defter tutma zorunluluğu getirilmektedir. Bu da yeni bir maliyet demektir, yeni bir unsur demektir. Defter tutma ve götürü limitlerinin daraltılmasından öteye yine bu bizim usul, Tüketim Vergisi usulü çerçevesinde esnafa yazar kasa zorunluluğu getirilecektir. Beş-altı milyon lira tutarındaki yazar kasaları kimlerin, hangi tüccarların, hangi dükkânların, hangi bakkalların, hangi sebzecilerin alabileceğini de acaba Maliye Bakanlığı veya sayın kabine üyeleri biliyor mu? Hesabını yaptılar mı, hazırlığını yaptılar mı? Biz böyle bir hazırlık görmedik. Bu tür çalışmaların yapıldığına dair de bir işaret duymadık. Bir tek arka plânda harıl hurul işte faturaların, fişlerin hazırlanmakta olduğu söylenmektedir. Oysa bunun getireceği, işte defter tutma zorunluluğu getireceği, işte yazar kasa bulundurma, kullanma zorunluluğu konusunda da Devletin, en azından Devletin, devrede olması lâzım gelirdi. Şimdiye kadar devreye girmemiş olan Bakanlar Kurulunun bu sistemi, Katma Değer Vergisini yeni sezonda süratle nasıl uygulayacağını anlamak da mümkün değildir. Yeterli hazırlığın yapılmadığı kesin, açık. Yeterli hazırlık yapılmadığı için de, getirilecek olan Katma Değer Vergisinin, pahalılıktan öteye, birtakım açığözlere yeni vergi kaçakçılığı yolu sağlayacağı da ortadadır. Nasıl sağlayacaktır? Eğer sen yeterince denetim yapmazsan, ki yapmayacaksın, yeterince tedbir alamazsan, ki almayacaksın, yeterince Vergi Dairelerini örgütleyemezsen, ki örgütlemeyeceksin, bu kaçak, bu memlekette büyük oranda sürecektir. Yani bazı açığözlere, bazı kurnazlara yeni bir kazanç kapısı, yeni bir vergi kaçırma usulü, yöntemi getirmiş oluyoruz. Niye böyle bir kanaate varıyoruz? Ölçü olarak eski

uygulamaları alıyorum. Bir sürü Vergi Yasalarımız var. Vergi Usul Yasasına uygun bu ülkede şimdiye kadar vergi toplandı mı? Hayır, toplanmadı. Devlet daireleri, Vergi Daireleri yeterince uzmanlarla takviye edildi mi? Hayır, edilmedi. Vergi Dairelerinin içinden partizanlık arındırıldı mı? Hayır, arındırılmadı. Bazı Ulusal Birlik Partisine yakın üst kademe yöneticilerinin, hatta siyasal kamu görevlilerinin, hatta bakan ve milletvekillerinin bazı yandaşlarına, iki dudağından çıkacak lâflarla vergi bağışladığı da bu memlekette çok görülmüştür, duyulmuştur, yazılmıştır. Geçmiş uygulamalar böyle olduğuna göre ve yetersiz olduğumuza göre, Katma Değer Vergisinin kaderi de bu olacaktır. O zaman halkın sırtından, hazırlık yapılmadığı için de bazı açığızler, yeni bir kazanç kapısı bulmuş olacaktır.

En önemlisi, sayın milletvekilleri; Katma Değer Vergisi takdim edilmek istendiğinin tersine, son derece adaletsiz bir vergidir. Katma Değer Vergisi için adaletli vergi denmeye çalışılıyor. Bu, son derece yanlıştır. Niye yanlıştır? Adaletli vergi sistemi, bizim Anayasamıza bile yazılmış bulunmaktadır. Anayasamızda lâfzını buluyor. Nedir bu adaletli vergi sistemi? Devlet vergi alacaktır. Herkesten, gücüne göre alacaktır. Çok kazananın çok alacaktır, az kazananın da az alacaktır.

Sistem budur. İlke budur. Esas budur ve bu vergi yöntemi bu adaletli olması lâzım gelen vergi yöntemi Anayasamızda da lafzını bu biçimde bulmaktadır. Peki Katma Değer Vergisi bu ölçülere giren bir vergi türü müdür? Kesinlikle hayır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çok tüketenden çok alacak bu defa.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Katma Değer Vergisi tüketmeyecek ki bir bardağı herhalde, dört bardak tüketmeyecektir zengin. O da bir bardak tüketecektir. Fukara da bir bardak tüketecektir. İkisinden de aynı vergiyi alacaksınız. Zengindir diye dört bardak tüketecek değildir. İkisi de aynı ekmeği veya aynı kutu sütünü, aynı bolibeif alacaktır ve aynı miktarda da vergi ödeyecektir. Zengin ve fakir için aynı oranda bir vergi koyuyorsunuz ve sistemi Anayasamızın gerektirdiğinin tam tersine, daha da bozmuş oluyorsunuz. Bu nedenle Katma Değer Vergisini kimse bize adaletli vergi olarak takdim etmeye kalkmasın. Zenginle fakir arasında ayırım gözetmeden dayatılan bir vergi sistemidir. Bu nedenle yol yakinken Hükümet en azından uzun bir hazırlık dönemi için bu Katma Değer Vergisinden vazgeçilsin. İstem de, piyasada istem budur, Ticaret Odasından istem budur. Sanayiciden istem budur. Sendikaların istemi budur. Halkımızın istemi budur. Bu yıl için vazgeçelim, kaldırın, tartışmalar açılsın, sürsün. Araştırmalar yapılsın. En azından uygulanacaksa da gelecek dönemlerde yeterli hazırlık yapıldığı zaman, parantez açıp söyleyeyim, o zaman yine biz eğer muhalefetteysek yine karşı çıkacağız. Ama hiç olmazsa en azından yeterli hazırlığınızı yapmış olarak getirirsiniz de halkımız şimdi duyacağından daha az bir ızdırapla, daha az bir rahatsızlıkla işi geçiştirmiş olsun. Ne yapılabilir? Katma Değer Vergisi uygulamasından vazgeçilerek çok şey yapılabilir. Ve Katma Değer Vergisinin bütçeye sağlayacağı gelirlerin çok çok üstünde de finansman olanağı bu devletimiz bulabilir. Nasıl bulabilir? İşte birincisi, açık, net olarak söylüyorum, Vergi Dairesini derhal islah edin, reorganizasyon

yapın ve Vergi Usul Yasasında elbirliğiyle yapacağımız değişikliklerle bugünkü vergi toplama sistemini reforme edin. Ettiğiniz takdirde bugünkü yerel gelirleri misliyle katlamak mümkündür. Bunu Hükümet de biliyor. Bugünkü sistemimiz içinde vergi kaçakçılığı çok büyük yer tutmaktadır. İşte gazeteyi aldım getirdim, sizin sözcülüğünüzü yapan bir gazete. Ve bu gazete sanki bilinmeyi yeni keşfetmiş gibi bir yayında bulundu. Oysa biz muhalefet olarak bunu senelerdir söylüyoruz, Meclisten de yansıtıyoruz, Hükümete de aktarıyoruz. Vergi kaçırılıyor, hem de esaslı biçimde kaçırılıyor. Ama iki-üç sene önce bir tedbir alınmak istendi. Aynen şimdi yazıldığı gibi denetim yapılmak istendi ve onlarca, hatta yüzlerce firmanın vergi kaçırdığı saptandı. Topladınız mı onları? Hayır. Hayır. Uzlaşma yönüne gidildi. Yüzmilyonlarca, hatta milyarlarca varan vergiler de ardından seçim amaçlı olarak bağışlandı. Ne hakkınız vardır? Tedbir alın burda yazıldığı gibidir. Doğrudur. Diyor ki Vergi Dairesi yetkilileri altmış - yetmiş kadar ithalatçı tüccara ait dosyayı incelemeye aldılar ve ilk tespitlerde istisnasız bunların hepsinin vergi kaçırdığının belirlendiğini açıkladılar, devlet açıklıyor bunu. Devletin yetkilileri, istisna yok. Zaten altmış-yetmiş tane büyük ithalatçı var bu memlekette. Demek ki hepsi vergi kaçakçılığının başına yazılabilecek kişiler. Vergi Dairesinde islahat yapın, Vergi Dairesini güçlendirin. Vergi Usul Yasasını da değiştirelim, daha etkin hale getirelim ve bu...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sigorta Yasası.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ve bu vergi kaçırmayı elbirliğiyle bu memlekette önleyelim. Yeni getireceğiniz Katma Değer Vergisinin çok çok üstünde finansman olanağı sağlayabilirsiniz. Bu birincisi. İkincisi, bu memlekette Emlâk Vergisi vardır. Yok değildir. Emlâk Vergisi mevcuttur. Ancak bir türlü geçirilmiş olan Yasaya uygun olarak güncelleştirilmemiştir, uygulanmamaktadır ve kişiler bu servetlerinde biriken arsalardan, apartmanlar, devletin yaptığı yatırımlar sonucu

.../777.

yüz milyonları, hatta bazıları, kimileri milyarları kazanmaktadırlar ama devlete bir kuruş vergi vermemektedirler. Ustelik o vergi, o emlak vergisi sistemi de bazı istisnalar tanıyan sistemdir de. Yani dar gelirli, bir konut, bir arsa, bir işyerini de vergiden muaf tutan bir sistemdir. Size bu olanağı da sağlamaktadır bu yasa. Ancak bugüne kadar emlak vergisi sistemi de bir servet vergisi olması lazım gelen emlak vergisi sistemi de güncelleştirilmemiştir, arsa spekülâtorleriyle, apartmancılarca da yap-satıcılarla mücadele etme cesaretini bir türlü hükümetleriniz ne yazık ki bulamamıştır. Bunu da yaptığınız takdirde yine katma değer vergisinin getireceği finansman olanaklarının çok çok üstünde para sağlama olanağına sahipsiniz. Bir başka konuya daha değinip sözlerimi bağlayayım. Gümrükler.

Gümrükler bugün kalbura dönmüştür. Bunu yalnız biz söylemiyoruz. Siz de söylüyorsunuz. Hani yakaladığınız, hani ortaya çıkarılan mahkemelere sevk edilmiş olanlardan topladığınız paralar? Var mı öyle birşey? Hayır yok. Yine çoğu, birçoğu affa uğramış bulunmaktadır. Ama emin olun ki hâla bugün gümrüklerden bu memleketin insanının, halkının vergileri milyarlar boyutunda kaçırılmaktadır. Her tarafı delik deşiktir. Yazık ki senelerdir aynı gümrüklerde, aynı binalarda ısrarla tutulan rüşvet yediği, rüşvet yediği belli olan bazı memurlar vardır. Ben burdan isim vermiyorum ve bütün gümrükçüleri de itam etmek istemiyorum. Pek tabii ki birçok yöneticilerini de bu olaylardan tenzih ederim. Ama halkın da bildiği, sizin de bildiğiniz, hatta zaman ve zaman yasal olarak yakaladığınız, saptadığınız kişiler hâla gümrüklerde görev yapmaktadır. Geçmişte devletin antrepolardan parasını çaldırtan vergisini çaldırtan gümrükçüleri halledemediniz. Hâlâ görevdedirler. Geçmişte gümrük vergisini ödmeden tırları Lefkoşa'ya getirip,

boşaltan, kaybedenlere aracılık yapan gümrük memurlarını hâla şeye vermediniz, yasal mercilere vermediniz veya görevlerinden uzaklaştırmadınız. Hâlâ ordadırlar. Gelin gümrükleri personeli ile birlikte, bütün reforme edelim, yeniden organize edelim ve göreceksiniz ki bu gümrüklerde kaçakçılığı ancak yarı yarıya azaltacağınız takdirde bile bugün getirmek istediğiniz Katma Değer Vergisinin misli ile gelirini bu devlete sağlamış olacaksınız. Bunlar yapılacaktır ve büyük kazançlara yönelineceğini böyle bir tüketim vergisi kolay yol tercih edilmektedir. Yazık ki uyguladığınız takdirde bu memleketin insanlarına yeni bir kötülük yapmış olacaksınız. Çünkü büyük bir pahalılık dalgası daha yılbaşından sonra halkın kamburuna, sırtına binmiş olacaktır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi.....
koydunuz. Buyurun.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan usul hakkında.

BAŞKAN - Usul hakkında?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Usul hakkında Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun yerinizden, yoksa burdan mı konuşmak istiyorsunuz? Buyurun Sayın Atasayan.

Buna yanıt vermek isteyen Bakan var mı? Sayın Bakan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Usulsüzlüğü kendi yaptı gündem dışı.

BAŞKAN - Buna cevap verecek olan Bakandır.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) - Sayın-Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Ergün Vehbi'nin cekli caklı ve faraziyelere dayanan konuşmasını herhalde ilgili Bakan cevap verecektir. Ben o konuya pek...

BAŞKAN - Sayın Bakan usul hakkında dediniz.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Usul hakkında işte onu şey ediyorum.

BAŞKAN - Birinci söylediğiniz geçersizdir.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Tamam Sayın Başkan olsun.

BAŞKAN - Evet.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Geçersiz.

Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Hâlâ daha kendini Maliye Bakanı zanneden galiba.

BAŞKAN - Lütfen. Devam edin Sayın Atasayan.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Efendim ben Sayın Ergün Vehbi'ye İktüzüğün 83'üncü maddesini hatırlayacağım. Onun için söyledim usul hakkında...

BAŞKAN - Duydunuz 83'üncü madde...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Bakanlar...

ERGÜN VEHBİ (yerinden) (Devamla) - Bana hatırlatma , Sayın Başkana hatırlat.

BAŞKAN - Bana hatırlattı.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yok Ergün Vehbi'ye.
Çünkü İçtüzüğe Başkan kadar milletvekilleri de uymak zorunluluğundadır.

BAŞKAN - Söyle bakalım. Doğrudur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Oku da rahatla.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - İçtüzüğün 3'üncü maddesi...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Yanlış okumayasın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - 83'üncü maddeyi Yasa Tasarısı ve Onerileri diyor, 83'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrası halkın bilgisine sunulur gerçek ve tüzel kişilerin bu Tasarı ve Onerilere ilişkin görüşleri en geç yirmi gün içinde Başkanlığa sunmaları gerektiği de belirtilir.

Ancak bu süre ivedi olanlarda yedi gündür." Yani bu Yasa Tasarısı Bakanlar Kuruluna sunuldu. Bunun gibi bir çok yasa tasarıları da sunulabilir. Bakanlar Kurulu bunu komiteye havale eder. Komite bunu resmi gazetede yirmi gün yayınlar ve yirmi gün içinde bunun cevapları gelir. Halkta, kamuoyunda tartışma herhalde o devrede yapılır. Sayın Ergün Vehbi'nin gözünden kaçtı ve yasa tartışılmadı denmesi...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Hiç bir alakası yok Sayın Başkan usul hakkında.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yani bu konuşmasıyla Sayın Ergün Vehbi eski köye yeni adet getiriyor. Bunu belirtmek için söz aldım. Teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan usul hakkında ben de bir şey söyleyeyim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Usul hakkında hiç bir şey söylemedi Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şimdi yine ben size...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Usul içtüzüktür Sayın Başkan. İçtüzüğü hatırlattım.

BAŞKAN - Yalnız bu, bu anki oturumun usulüyle ilgili söz alabilirsiniz. Siz kalkıp yine yanıt verdiniz ve bir yasa tasarısının...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Yanıt vermedim Sayın Başkan, hatırlattım.

BAŞKAN - Bir yasa tasarısının halkın bilgisine nasıl sunulduğunu izah ettiniz. Zannedersen ilgili Bakanın açıklaması lâzımdı. Buyurun Sayın Kotak.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Hatırlattım efendim kendisine.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yerimden söyleyeyim, usul hakkında sevgili kardeşim çok meraklıdır. Ama inşallah ileride biraz daha yasaları incelerler. Çünkü bu madde daha önce yürürlükte olan yasaları yürürlükten kaldırmadı. Öyle yasalarımız vardır ki zorunluluk taşımaktadır ilgili komisyonlara önce gider, kamuoyunun oluşturduğu belirli örgütlerin görüş ve düşünceleri alınır, sonra Bakanlar Kurulunda incelenir. Eğer arzu ederlerse bunu daha detaylı olarak pekâla kendisiyle görüşebiliriz.

BAŞKAN - Peki. Evet Sayın Bakan buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz mesajı aldık Sayın Başkan. Eski bakan bu işin tartışılmasını istemiyor. Yine bir ivedilikle geçiştirip yangından mal kaçıran gibi...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Cevap verecek sana.

BAŞKAN - Evet dinleyelim efendim. Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI NAZİF BORMAN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; güncel bir konu ama, konu güncel olduğu kadar da çok eski. Bir kaç yıldan beri vergi tipinin üzerinde hazırlık yapıldı geçecek, geçirilecek şeklindeydi. Gerek Meclisin, gerekse kamuoyunun bilgisi vardır.

Şimdi esasında Katma Değer Vergisiyle ilgili olarak Bakanlığımızın hazırladığı bir tasarısı, bir teklifi sözkonusudur. Biz niye bunu kamuoyuna çok geniş yansıtmadık? Bunun esaslarıyla ilgili olarak Hükümet politikası ortaya çıkacak. Bu Bakanlığımızın kendi düşüncesiyle hazırladığı bir teklif, Bakanlar Kuruluna sundu. Bakanlar Kurulu elbette bunun uygulanması veyahut içereceği politikaları tartışacak ve bunu tespit ettikten sonra biz de inanıyoruz ki bunun çeşitli çevrelerde tartışılması gerekir ve yapılacaktır.

Şimdi bu tür verginin niçin son devrelerin, son yılların cazip bir vergi haline getirildiğine bir göz atarsak zannediyorum ki burda bizim gerek çalışmalarımızın, gerekse esas şirketlerimizin, iş sahiplerinin karşı çıkışında anlamak o kadar kabil olmaz. Yani öyle bir vergi sanki düşünüyormuşuz ki hem işçi, hem mal sahibi, hem iş sahibi yahut sermaye sınıfı çok kötü bir şekilde etkilenecek ve Kıbrıs'ta adaletsiz bir vergi uygulanacak.

Bugün tabii özellikle Avrupa Topluluğu ülkelerinde çoğunluk olmak üzere, işte otuz beşe yakın ülkede uygulanan bir vergi türüdür. Ama bu vergi şimdi uygulanmıyor.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kalkınmış ülkelerde.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Bu vergi şimdi uygulanmıyor. Bu vergi ta orta çağlardan beri değişik kisveler altında uygulanan muamele vergileridir. Tüketim vergileridir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Aşardı.

NAZİF BORMAN (Devamla) - İlk çağlardan beri uygulanmaktadır. Kimisi tüketim vergisi dedi ...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Amerika'da oldu.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Kimisi efendim çay vergisi dedi , kimisi sigara vergisi dedi , kimisi yani her ülkede bu çok geniş anlamda uygulanmaktadır. Ama değişik isimlerde de uygulanıyor ve bunun matrahı, yani vergi aldığınız matrah, değişik ülkelerde değişik şekilde uygulamaya tabidir.

Şimdi bu muamele, vergilerinin geçirdiği deneyimler ve tarih içindeki önemleri elbette ki mali amaçlarla çok önemlidir. Mali amaçlarla yani bir devletin gelir toplama amacıyla, gelirlerini düzenleme amacıyla devamlı, fakiri zengini her ülkenin başvurduğu vergilerdir. Şimdi bizde uygulanan dolaylı vergilere bir baktığımızda gümrük safhası sözkonusudur. Onun dışında pek üretim safhasında önemli bir vergimiz yoktur. Ve bir de dolaysız vergilerde gelir vergisi, kurumlar vergisi. Şimdi uyguladığımız sistemde yüksek oranda ilk safhada bir vergi uyguluyoruz. Gümrükde uyguluyoruz ve yüksek oranda da olabilmektedir. Bu yüksek oranda olması bir kere vergi kaçırmayı teşvik eden bir sistemdir. O matrahı küçültmek için herkes elinden geleni yapabilmektedir.

Dolayısıyla belirli ülkelerde biraz önce bahsettiğim şekilde, bu dolaylı ödenen vergilerin ekonominin her safhasında kapsanabilmesi sorusu ortaya çıkmaktadır. Yani üretimden tüketime kadar mal ve hizmetler de dahil olmak üzere bu vergi türü ile devletin vergi matrahlarının kapsama çalışması bir KDV'yi ortaya çıkarmıştır. Geçirilen tecrübeleri de her tür verginin birtakım avantaj ve dezavantajları olduğu

elbette aşıkârdır. İşte bu özellikle dolaylı vergilerin avantajlı olan yönlerini bünyesinde toplayan bir vergi türüdür. Ve birçok ülkelerde bu yine değişik uygulanmaktadır. Biliyorsunuz katma değer adı üstünde ekonomideki işte tabiat, sermaye bilmem ne, o faktörlere dayalı alınan kârlar, ücretler , rantlar ne ise faizler, bunlardan alınması gereken bir vergidir. Ve bazı ülkelerde bu alınmaktadır. Ancak yaygın olan tipi nedir? Belge sistemine dayalı ve satış fiyatından, satış hasılasından alınan ve esasında tek oranda yürütmesi gereken bir vergi türüdür. Ama çok gelişmiş ekonomilere sahip olmayan ülkelerde bu tek oranlı bütün faaliyetleri, ekonomik faaliyetleri kapsama yerine belli istisnalar getirilmek suretiyle sistemde düzenlemeler yapılmaktadır. Bizim bakanlığımızın da bu konuda hazırladığı öneride bu istisnalara yer verilmiştir. Ha bu istisnaların miktarı, dozu, oranı, bunlar hükümette henüz tespit edilemediği için bu açıklamalara gitme imkânı yok. Aksi halde gereksiz spekülasyonlar yapılmış olacaktır. Fakat biz inanıyoruz ki bu katma değer vergisi kendinin bizzatı yaratacağı hasıla değil de yaratacağı belge düzeni ile esas gelirlerin matrahına inebilecek ve adil olduğunu düşündüğümüz yahut devamlı müdafaa ettiğimiz gelir vergisi hasılatını artırmış olacaktır. Ve zaten bu konudaki politikamızın esası da budur. Yoksa amaç KDV'den yeni bir vergi alma şeklinde değildir. Bu yanlış algılanmaktadır. Bize de müracaatları oldu Sanayi Odalarının, Ticaret Odalarının, sendikaların v.s. Onlara izah ettik. Ama bu konular devamlı gözden kaçırılmakta

Ve sanki biz çok iddialı olduğumuz vergi hasılası bakımından bir vergi getiriyormuşuz gibi bir intiba yaratılmaktadır. Bu böyle değildir. Katma Değer Vergisi vergilenemeyen matrahları, kazançların ortaya çıkarılması için önemli ve etkili bir şekilde uygulanan bir muamele vergi türüdür ve ithalatçısından, üreticisinden, en son tüketiciye kadar ortaya çıkan bütün kazançları en yaygın şekilde vergilendiren bir vergi türüdür. Bu itibarla bizler bu vergi türünün Kuzey Kıbrıs'ta özellikle ada olmamız dolayısıyla gayet etkili çalışacağını düşünmekteyiz bu safhada. Ve gayet açık bir vergidir, şeffaf bir vergidir. Yani ekonomik hadisenin her safhasında ödediğiniz vergiyi biliyorsunuz. Ama şimdi nasıldır? X malın üzerinde bir gümrük verginiz var, alıyoruz gümrükten. Hatta bunun vergi stopajları, şunları, bunları onlar da maliyet unsuru olabilmektedir. Yani o safhada bir yansıtma sözkonusu. Ondan sonraki safhalarda tespit etmenize imkân yok ve çok değişik uygulamalara da tabi olduğu için vergi kaçakçılığına da bir sebebiyet vermektedir. Bu itibarla üzerinde ısrarla durduğumuz şekilde, Katma Değer Vergisi'yle biz, esas gelir vergisine tabi matrahları açıkça tespit etmek ve ekonomik faaliyetleri bir belge sistemi içinde yürütülmesini sağlamayı amaçlamaktayız. Ancak ortaya atılan menfi yönlerin üzerinde elbette ki Hükümet de bunlar, bizim de tasarımızda da var. Yani bunları asgariye indirmek elbette ki bizim de yapacağımız iştir. Sanayi için teşvik edici bir yöntem, istisnaları getiriyoruz. Yatırımları istisna kapsamına girmesi için

önerilerimiz var. İhracatımızın engellenmemesi için tasarılarımızda gerekli hükümler yer almış bulunmaktadır. Dolayısıyla detayda ortaya konan menfi görüşler kanımca bu aşamada üzerinde fazla durulmaması gereken bir noktadır. Ve ben özellikle Yüce Meclisten şunu beklemekteyim; bu Katma Değer Vergisi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için ekonomik nedenlerle, fiskal veya mali nedenlerle çağdaş bir vergi türüdür. Ve bu vergi türüyle herkes gücü oranında bu vergiye katılmak ve dolayısıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sağlam bir ekonomik ve mali bünyeye oturmasını sağlamak da önemli bir araç olacaktır. Bu safhada arzumuz budur. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan izahatınıza. Sayın...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sağolun Sayın Bakan, bir konuda düşüneneğim o defter tutmayı.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündemimizin birinci kısmı tamamlanmıştır. Şimdi gündemimizin altıncı kısmına, görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden gelen diğer işlere geçiyoruz. Bu kısımda Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısı'yla Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin bu konudaki Raporu görüşülecektir. Sayın Başkan buyurun.

III. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ BAŞKANI

SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

önerilerimiz var. İhracatımızın engellenmemesi için tasarılarımızda gerekli hükümler yer almış bulunmaktadır. Dolayısıyla detayda ortaya konan menfi görüşler kanımca bu aşamada üzerinde fazla durulmaması gereken bir noktadır. Ve ben özellikle Yüce Meclisten şunu beklemekteyim; bu Katma Değer Vergisi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için ekonomik nedenlerle, fiskal veya mali nedenlerle çağdaş bir vergi türüdür. Ve bu vergi türüyle herkes gücü oranında bu vergiye katılmak ve dolayısıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sağlam bir ekonomik ve mali bünyeye oturmasını sağlamak da önemli bir araç olacaktır. Bu safhada arzumuz budur. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan izahatınıza. Sayın...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sağolun Sayın Bakan, bir konuda düşüneneğim o defter tutmayı.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündemimizin birinci kısmı tamamlanmıştır. Şimdi gündemimizin altıncı kısmına, görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden gelen diğer işlere geçiyoruz. Bu kısımda Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısı'yla Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin bu konudaki Raporu görüşülecektir. Sayın Başkan buyurun.

III. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLÂN KOMİTESİ BAŞKANI

SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE,
BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN DİŞTİCARET
(DÜZENLEME VE DENETİM) DEĞİŞİKLİK YASA
TASARISI'NA (Y.T.NO:16/1/90) İLİŞKİN
RAPORUDUR.

Komitemiz, 15 Ekim 1990 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Denetimlik) Yasa Tasarısını ek'te sunulan sunuş gerekçesi aşağıda Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Müdürünün görüşlerini de alarak görüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, tasarının kısa isim ve başlık altındaki 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Esas Yasanın 20'nci maddesinin değiştirilmesini öngören tasarının 2'nci maddesini, teknik ve ölçüsel düzenlemeye tabi tutan komitemiz, değiştirilmesi öngörülen maddenin (1), (2), ve (3)'üncü fıkralarında yer alan ithalat ve ihracat için tahsil edilecek harç miktarlarının üst sınıflarını fazla olduğu gerekçesiyle (1)'inci fıkradaki 4,000,000.-'yi 1,000,000.-'e; (2). fıkradaki 3,000,000.-'yi 1,500,000.-'e; (3)'üncü fıkradaki 2,000,000.-'yi 500,000.-'e olarak değiştirmiş ve yapmış olduğu bu değişikliklerle birlikte maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, tasarının üçüncü maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite Üyelerinden Sayın Ergün Vehbi Tasarının maddelerine ve tümüne ret oyu kullanmış ve ret gerekçelerini aşağıda belirtmiştir.

"Bu değişiklik ile Bakanlar Kurulu'na, ithalat-ihracat izinleri için çok yüksek harç yetkisi vermektedir. Makul sınırlar dışında olan bu yetkiyi onaylamama olansak yoktur. Ayrıca harç ödemelerinde büyük şirketlerle, münferit şahıslar aynı kefeye konmaktadır.

Bu gerekçelerle değişikliğe ret oyu kullanıyorum."

Komite Üyelerinden Sayın İsmet Kotak Tasarının maddelerine ve tümüne ret oyu kullanmış ve ret gerekçelerini aşağıda belirtmiştir.

"KKTC'de bu tür harçların arttırılması, yaşanan ekonomik koşullara bağlı olmalı, maliyetleri arttırmamalıdır. İhracat ve ithalatta, iş hacmi aynı değildir. Esnafın küçük ihracat ve ithalattı desteklemek için, harçların sınıflandırılması; yolcu baraberi yapılan ithalat için de indirimli tarife uygulamasına gidilmesi gerekir.

Devlet, direkt vergi alacağına, el yordamı ile harçlara arttırarak belirli kişilerin sırtına yük bindirmektedir. Her durumda yapılan artışlar yüksektir. Meclis Genel Kurulunda öneri sunmayı saklı tutarım.

4 Şubat 1983 tarihinde Bakanlar Kurulu'nun Ek 1'de yayınlanıp yürürlüğe giren Esas Yasanın 20'nci maddesindeki "İthalatçı ve ihracatçı belgeleri için Bakanlar Kurulu'nun belirlediği maksimum harç miktarı" ifadesiyle, söz konusu harçların miktarı sürekli olarak artmaktadır.

Halen uygulanmakta olan 1987 ve 125 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İthalatçı ve ihracatçı Belgeleri için Tahsil Edilecek Harçların Miktarı" Kanun Hükmünde Kararname'deki harçları artırmak gerekmektedir. Esas Yasanın 20'nci maddesinde yer alan azami rakamın sürekli olarak artmasından dolayı artışın yapılmasına karar verilmiştir.

Bu nedenle Bakanlar Kurulu tarafından değişiklik tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE 1. KISA İZAH

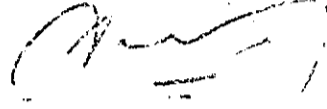
Madde 1. Yasanın kısa izahı aşağıdaki gibidir.

Madde 2. İthalatçı ve ihracatçılara sunulan hizmetlerin maliyetinin sürekli artması ve bu hizmetler karşılığında alınması öngörülen harçların, bu amaçla yapılan harcamaları karşılayamaması nedeniyle maddede, ithalatçı ve ihracatçı belgeleri için alınan harçların, harcamalar ışığında, günün koşullarına göre ve harcamaları karşılayabilecek ölçüde artırılabilmesine olanak tanımak amacıyla genel gerekçede de belirtildiği gibi Esas Yasanın 20'nci maddesinde gerekli değişikliğin yapılması yönüne gidilmiştir.

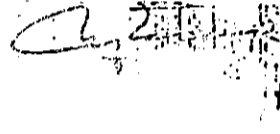
Madde 3. Yasanın yürürlüğe giriş tarihini belirlemektedir.

- 790 -
Komitemiz, tasarruflar rapor ışığında değerlendirilerek
kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

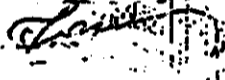
Salih Coşar
(Başkan)

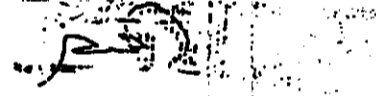
Aytaç Beşerler
(başkan Vekili)

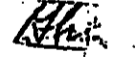
Taşkent Atasayan
(Üye)

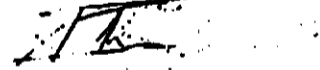
Günay Caymaz
(Üye)

Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)

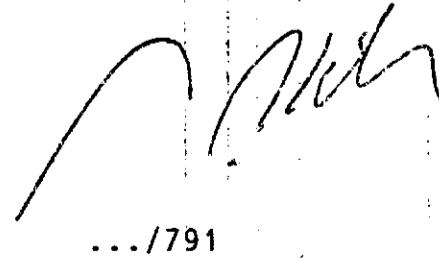
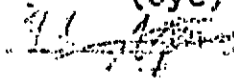
Süha Türköz
(Üye)

Kenan Akın
(Üye)
(Toplantıya Katılmadı)

İsmet Kotak
(Üye)

Ergün Venbi
(Üye)

.../791

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Buyurun Komite Başkanı. Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri; Komite Başkanının izahını da dinlediniz. Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen?... Sayın Ergün Vehbi buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı konuşmama paralel olarak karşınıza benzer nitelikli bir de yasa tasarısı , bir değişiklik tasarısı getirilmiş bulunmaktadır. Yine burda da devlet bir hizmet vermeden veya hizmetini geliştirmeden, sadece verdiği bir izin için aldığı harçları katmerli biçimde artırmak istemektedir. Makûl rakamlar, makûl değerler üzerinden bir artış getirmek istese, örneğin yıllık devletin ücretlilere, yaşlılara layık gördüğü enflasyon oranında bir artışa razı gösterse, rıza gösterse belki de biz de bu artışı onaylayabiliriz. Ancak hiç de öyle değil. Devlet bir bakıyorum italat, ihracat ruhsatlarına verdiği basit bir parça kâğıt üzerine yazılmış izni bile bir vergi kaynağı olarak görmeye başlıyor ve dört milyona kadar yetki istiyor. Hükümetin getirdiği tasarı gerçi dörtte bir oranında komitede düzeltilmiştir, aşağıya çekilmiştir. Bunu da yine burda yeni çalışma dönemimizin olumlu bir gelişmesi olarak komitelerdeki çalışmaların olumlu bir gelişmesi olarak vurgulamak istiyorum. Geçmişte hükümetten gelen tasarılarla dokunulmuyordu.

Bu gerçekten olumludur. Hükümetin üst limit için getirdiği dört milyonun bir milyona indirilmiş olması, komitelerin çalışması bakımından olumlu bir nottur. Ancak, yine de bizi tatmin edecek bir yöntem değildir. Çünkü şu anda elli bin lira olan bir izin için hükümete bu elli bin lirayı bir milyona çıkarma yetkisi vermektedir, bunu öngörüyorsunuz. Yani bu yasal değişiklik geçtiği andan itibaren, Resmi Gazete'de yayımlandığı andan itibaren hükümet ithalat ve ihracat izni vermek için bunu isteyenlerden bir milyon lira talep etme yetkisini almış olacaktır. Bunu 1 milyon mu yapar, beş yüz bin mi yapar, yedi yüz elli bin mi yapar, yüz binde mi bırakır? Pek tabii ki biz bilemeyiz. Ama bizi ilgilendiren hükümete verdiğimiz yetkidir. Bir milyona kadar bunu artırabilme yetkisini hükümet almakta. Gerekçe nedir? Deniliyor ki, ikide birde karşınıza gelmeyelim, ikide birde yasa değişikliği yapıp da sınırları artırma talebinde bulunmayalım. Hayır bulunacaksınız. Anayasamız öyle emrediyor. Anayasada vergi ihdas etme yetkisi, vergi salma yetkisi bizzatini Meclise verilmiş bir husustur. Bu konu ile ilgili bir tek müessese vardır, anayasal müessese vardır, o da Meclistir. Anayasamız istisnai haller için ancak Bakanlar Kuruluna makul sınırlar dahilinde limitleri, alt ve üst limitleri belli olma koşulu ile artırma, eksiltme ve yetkisi verebilir. Anayasamızda öyle yazar.

Şimdi soruyorum; Anayasada yazdığı biçimde getirilmek istenen artış, yani elli bin liradan, bir milyona çıkarılması, o Anayasamızda lafzını bulan makul sınırlar içinde midir, değil midir? Bize göre kesinlikle bu sınırları çok çok aşmakta ve Meclisin kendi görevini Bakanlar Kuruluna devretmesi gibi bir garabeti taşımaktadır. Bu açılardan da, bu bakımlardan da bizim bu getirilen değişikliği onaylamamız mümkün değildir.

Kaldı ki diğer önemli bir husus, daha komite aşamısında bunları söyledik, burda da vurgulamak istiyorum. Büyük tüccarla, büyük müesseselerle yani her ay milyarlık ithalât ve de ihracat yapan müesseselerle yolcu beraberinde sırf geçimini sağlamak için belli oranda çok cüzi bir ithalatı yapan kişiler aynı kefeye konmaktadır. Yani büyük bir ticaret adamının şirketi ile bir tek kişi aynı parayı ödeyerek ithalât ve ihracat izini alacaktır. Bu da adaletsizdir. Birinin hacmi milyarları aşmakta, ötekinin hacmi milyonlara zar zor ulaşmakta, ama devlete ödeyecekleri harc aynıdır. Biz bunu da önerdik dedik ki, bunu da sınıflandıralım büyük şirketlere cirolarına göre, ölçeklerine göre, kişilere şirketleşmemiş yolcu beraberisi mal ithalatı yapanlara veya küçük çapta işte bellidir veya o türden mamullerini ihraç edenlere daha düşük bir harç getirelim. Bunda da muvaffak olmadık. Dolayısıyla burda da limitler katma değer vergisindeki gibi büyük ölçeklerde olmasa da yine de bir adaletsizlik söz konusudur. Bu bakımlardan bizim bu değişikliğe onay vermemiz mümkün değildir, red oyu kullanacağım. Dinlediğiniz için saygılar sunarım.

BAŞKAN - Başka söz isteyen?... Başka söz isteyen yok sayın milletvekilleri. Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Tasarının madde madde görüşülmesine geçiyoruz. Madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Birinci maddeyi okuyunuz lütfen.

KATİP -

DIŞTİCARET (DÜZENLEME VE DENETİM)
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
12/1983

1. Bu Yasa, Dışticaret (Düzenleme ve Denetim)
(Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve

“Dışticaret” olarak anılır.

BAŞKAN- 1'inci madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

2. madde.

KÂTİP-

Esas Yasanın 20. Bu Yasa uyarınca düzenlenecek ithalatçı
20'nci madde- ve ihracatçı belgeleri için tahsil
sinin deęiş- edilecek harçlar Bakanlar Kurulunca
tirilmesi çıkarılacak Tüzük'le saptanır.

Ancak bu miktar, her takvim yılı
sonuna kadar:

- (1) İthalatçı belgeleri için 50,000.-TL'
dan az 1,000,000.- TL'dan fazla;
- (2) İhracatçı belgeleri için 20,000.-TL'
dan az 500,000.-TL.den fazla;
- (3) Kayıp ve tahrip edilen belgelerin
yenilenmesi için 20,000.-TL'dan
az 500,000.-TL'dan fazla olamaz."

BAŞKAN- 2'nci madde hakkında söz isteyen?... Oyla-
rınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

3. madde.

KÂTİP-

Yürürlüğe 3. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı
Giriş tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN- 3. madde hakkında söz isteyen?... Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Sayın Kotak...

Sayın Kotak; yürürlüğe girişte oyunuz?...

İSMET KOTAK- Biz reddediyoruz efendim?...

BAŞKAN- Ret. Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmıştır ve 2'nci görüşmesi sona ermiştir. Tarasının 3'üncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacak ve oylamada İçtüzüğü'nün 155'inci maddesi gereğince açık olacaktır.

Evet 3'üncü ismi okuyunuz lütfen.

KÂTİP- Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasa Tasarısı.

BAŞKAN- İvediliği vardı değil mi şey?...

KÂTİP- Oylandı onlar, oylandı.

BAŞKAN- Oylandı, yani burda 3'üncü.... Yazmadınız buraya da...

Evet, kısa ismi okuyunuz.

KÂTİP-

Kısa İsim 12/1983 1. Bu Yasa, Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; şimdi Tasarının bütününe oylarınıza sunuyorum. Oylama cetveline göre isminiz okundukça lütfen oy doğrultunuzu belirtiniz.

KATIP- - 796 -

Dışticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik)

Yasa Tasarısına ilişkin oylama sonucu:

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Ret Edenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Kenan Atakol	İsmet Kotak	Ayhat Halit Acarkan
Taşkent Atasayan	Ergün Vehbi	Mustafa Adaoğlu
Hakkı Atun		Kenan Akın
Mehmet Bayram		Mustafa Hacıahmetoğlu
Aytaç Beşeşler		Ahmet Kâşif
Nazif Borman		Zaim Necatigil
Günay Caymaz		Hasan Yumuk
Salih Coşar		
Hüseyin Curcioğlu		
Ömer Demir		
Serdar R. Denktaş		
Erkan Emekçi		
Mustafa Erbilin		
Derviş Eroğlu		
Güner Göktuğ		
Ertuğrul Kasipoğlu		
İlkay Kâmil		
Mustafa Karpaslı		
Salih Miroğlu		
Atay Ahmet Raşit		
Gülin Sayiner		
Eşber Serakıncı		
Hüseyin Ş. Serdaroğlu		
Vehbi Z. Serter		
Ahmet Sevinç		
Muharrem Söylemez		
Ruhsan Tuğyan		
Süha Türköz		
Emin Uzun		

.../797

- 797 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu tutanağa göre açıklıyorum. Kabul: 29
Red: 2, Çekimser: Yok. Hayırlı ve uğurlu olsun Maliyeye.

Sayın milletvekilleri; şimdi de Dilekçe Komitesinin kararlarını gösteren cetvelin görüşülmesine geçiyoruz. Komite Başkanı, bu cetvel sizlere dağıtılmıştır. Okutulup bilgiye sunulacak ve 30/76 sayılı yazının 7'nci maddesi gereğince on gün içinde itiraz edilmediği takdirde komite kararları kesinleşmiş olacaktır. Cetveli okuyunuz lütfen.

.../798

798
YURTTAŞLARIN KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET
MECLİSİNE DİLEKÇEYLE BAŞVURMALARI VE DİLEKÇELERİN
İNCELENMESİ İLE KARARA BAĞLANMASINI DÜZENLEYEN
YASA'NIN 6.MADDESİ UYARINCA DİLEKÇE KOMİTESİNİN
18 EKİM 1990 TARİHLİ TOPLANTISINDA ALINAN KARARLARI
GÖSTEREN CETVEL

Hazır Bulunanlar

Mustafa Karpaslı Başkan
Ergün Vehbi Başkan Vekili
Mustafa Erbilen
Günay Caymaz

Dilekçe Sahibinin Adı, Soyadı, Unvanı ve İkametgahı	Dilekçe Tarihi	Dilekçenin Kayıt Tarihi, Sayısı ve Konusu	Komite Kararı ve Gerekçesi
1..Zeki Karadeniz Aliriza Efendi Sokak 4 B Ortaköy-Lefkoşa	(19-11-1987); (11- 5-1989); (1-11-1989)	(24-11-1987); (5- 6-1989); (-4-12-1989); (49);(76);(86) Zeki Karadeniz'in Kamu Görevinden azledilmesiyle ilgili.	30/76 Sayılı Yasa'nın (5)(1)(a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komite- sinde yapılabilecek bir işl olmediği kararına varılmış tır.

Dilekçe Sahibinin Adı, Soyadı, Unvanı ve İkametgahı	Dilekçe Tarihi
2. İsmail Yalın Dörtüol Köyü	18-11-1988
3. Hüseyin Bittacı C70 Cumhuriyet Cad. No:9 Girne.	30- 5-1988
4. Şevket Musa Yiğitoğulları İbrahim Nidai Sok.No:86 Lapta - Girne	26- 1-1988
5. Hüseyin Salih 13. Aşkın Sokak Girne.	27- 2-1987
6. İlhan Özdemir Esra Ticaret Canbulat Sok.No:14 Girne	11-10-1988

Dilekçenin Kayıt Tarihi
Sayısı ve Konusu

Komite Kararı
ve
Gerekçesi

22-11-1988
67
Kuran Kursu açılması
ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın
5(1) (a,b,c) fıkraları
uyarınca Dilekçe Komitesin-
ce yapılabilecek bir işlem
olmadığı kararına verilmiş-
tir.

9 - 6-1988
59
Çift ekme yapılıp
satışa arz etmekle
ilgili

30/76 Sayılı Yasanın 5 (1)
(a,b,c) fıkraları uyarınca
Dilekçe Komitesince yapıla-
bilecek bir işlem olmadığı
kararına verilmiştir.

9- 2-1988
53
Sosyal Sigorta
Emeklilerine Devlet
tarafından ödenen
ikramiyenin kendisine
de ödemesi ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın 5 (1)
(a,b,c) fıkraları uyarınca
Dilekçe Komitesince yapıla-
bilecek bir işlem olmadığı
kararına verilmiştir.

5- 3-1987
38
K.T.Sosyal Sigortalar-
dan alınan emekli maaşı
ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın 5(1)
(a,b,c) fıkraları uyarınca
Dilekçe Komitesince yapıla-
bilecek bir işlem olmadığı
kararına verilmiştir.

16-11-1988
66
Vakıflar, Turizm, Sosyal
Konutlardan herhangi
birine kira ile yerleş-
tirilmesi ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın 5 (1)
(a,b,c) fıkraları uyarınca
Dilekçe Komitesince yapıla-
bilecek bir işlem olmadığı
kararına verilmiştir.

Dilekçe Sahibinin Ad, Soyadı, Ünvanı ve İkametgahı	Dilekçe Tarihi
7. İbrahim İnce Mehmet Akif Cad. Şht.Zeki Bayram Sok. No:5 Kumsal - Lefkoşa	26- 5-1989
8. Neyire Sami	24- 6-1989
9. Kemal Altınkaya Kıbrıs Türk Kültür Derneği.	31- 5-1989
10. Zeki Ali Karahanoğlu	16- 6-1989
11. Abdurrahman Omeroğlu (Okul Aile Birliği Başkanı) Larnaka Yolu No:110 Gazi Mağusa	4- 9-1989

Dilekçenin Kayıt Tarihi,
Sayısı ve Konusu

Komite Kararı
ve
Gerekçesi

5- 6-1989
75
Devlete Odemesi gereken
İhtiyat Sandığı parasından
dolayı Emekliliğiyle ilgili
uğradığı mağduriyetle ilgili

30/76 Sayılı Yasanın
5(1) (a,b,c) fıkrası
uyarınca Dilekçe Komitesince
yapılabilecek bir işlem olmadığı
kararına varılmıştır.

30- 6-1989
79
Cumhurbaşkanı ile görüş-
türülmesiyle ilgili

Dilekçe Komitesince
yapılabilecek bir işlem olmadığı
kararına varılmıştır.

30- 6-1989
80
Türkiye'de ikamet etmekte
olan KKTC uyrukluların
proplemleri hakkında.

30/76 Sayılı Yasanın
5 (1) (a,b,c) fıkrası
uyarınca Dilekçe Komitesince
yapılabilecek bir işlem olmadığı
kararına varılmıştır.

16- 6-1989
81
KKTC'ye getirilip satılan
Rum konyekları ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın
5 (1) (a,b,c) fıkrası
uyarınca Dilekçe Komitesince
yapılabilecek bir işlem olmadığı
kararına varılmıştır.

20- 9-1989
82
Okullardaki din ve ahlak
derslerinin yetersizliği
ile ilgili

30/76 Sayılı Yasanın
5 (1) (a,b,c) fıkrası
uyarınca Dilekçe Komitesince
yapılabilecek bir işlem olmadığı
kararına varılmıştır.

Dilekçe Sahibinin Adı, Soyadı, Unvanı ve ikâmetgâhı	Dilekçe Tarihi	Dilekçenin Kayıt Tarihi, Sayısı ve Konusu	Komite Kararı ve Gerekçesi
12. Hüseyin Yalçınkaya Merkezi Cezaevi Lefkoşa.	21-11-1989	11-1-1990 88 Affedilmesiyle ilgili:	İşlenen suçların ağır olması nedeniyle 30/76 sayılı Yasanın 11'inci maddesi uyarınca Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.
13. Emine Çakır B-18 Zümrütköy	17-8-1990	27-8-1990 90 Esdeğer puanı alabilmek için yeniden dilekçe kabul edilmesi ile ilgili.	30/76 Sayılı Yasanın 5(1)(a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.
14. Müsteyde Salim Hasan B - 18 Zümrütköy	18-8-1990	27-8-1990 91 Esdeğer puanı alabilmek için yeniden dilekçe kabul edilmesiyle ilgili	30/76 Sayılı Yasanın 5(1)(a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.
15- Eşref Düşenkalkar Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Ebedi Fahri Genel Başkanı.	24-8-1990	27-8-1990 92 Lefkoşa'daki Kuşulu Parkın Özgürlük Parkı olması ile ilgili.	30/76 Sayılı Yasanın 5(1) (a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.

Dilekçe Sahibinin
Adı, Soyadı, Unvanı
ve İkametgâhı

Dilekçe Tarihi

16. Balabey Bekirođlu 24 - 1 - 1989
Bostancı Köyü
Güzelyurt.

17. Balabey Bekirođlu (21-2-1989);
Z-97 Bostancı Köyü (28-3-1989)
Bahçeli Evler Bulvarı
Güzelyurt.

Dilekçenin Kayıt Tarihi, Sayısı ve Konusu	Komite Kararı ve Gerekçesi
30-1-1989 71 Oğluna ev verilmesi ile ilgili.	30/76 Sayılı Yasanın 5(1) (a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komite- sinde yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.
(25-2-1989); (5-4-1989) (72); (73) Zevcesinin geri getirilmesiyle ilgili	30/76 Sayılı Yasanın 5(1) (a,b,c) fıkraları uyarınca Dilekçe Komite- sinde yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bilginize sunulmuş bu vesile ile Sayın Komite Başkanına ciddi bir biçimde toplantıları sürdürdüğü için ve sürdürmekte kararlı olduğu için ve beni de toplantılara davet ettiği için teşekkür ederim, ben de katılacağım.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Görüşülecek konu olmadığından birleşim kapatılacaktır. Yalnız birleşim gününü saptamak için Danışma Kurulunun birkaç dakika toplanması gerekir içtüzük gereğince. Çünkü gelecek Salı'ya koymamız halinde toplanamayabiliriz. Böyle riskli yapacağımıza, Sayın Heyetimizin Türkiye ziyareti olması nedeniyle on beş gün ara vermek zaten gündeme henüz girecek tasarı da hazırlanmış değildir. Genel Başkanın fikri sorulmuş, uygun görmektedir. Diğer arkadaşların da tahmin ederim itirazı yoktur. Tekrar on dakika sonra oturumu açmak üzere ara veriyorum ki usüle aykırı birşey yapmayalım ve karar alalım. Kapatıyorum şimdi.

Kapanış Saati:11.30

- 804 -

- İKİNCİ OTURUM -

Açılış saati: 12.00

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 2'nci Dönem, 1'inci Yasama Yılı'nın 16'ncı Birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum.

Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır.

Şimdi verilen arada Meclisin gelecek birleşiminin gününü saptamış bulunuyoruz. Bir haftadan fazla bir ara vermemiz gerektiğinden Tüzük gereğince bir Danışma Kurulu ve Divan Kararına ihtiyacı vardı. Dolayısıyla toplantı yapılmış ve gereken karar alınmıştır.

Okuyunuz.

Onayınıza sunacağım.

.../805

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanının, 23 Ekim 1990 tarihli toplantısında almış olduğu "Genel Kurul Toplantısının 6 Kasım 1990 tarihinde yapılmasına ilişkin Kararı" (B.D.K.No:12/1/1990) içtüzüğün 7'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca ilişikte onayınıza sunulur.

Hakkı ATUN

Cumhuriyet Meclisi Başkanı

B.D.K.No:12/1/90

GENEL KURUL TOPLANTISININ

6 KASIM 1990 TARİHİNDE YAPILMASINA

İLİŞKİN KARAR

Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkan ve Üyelerinin TBMM'ni ziyareti nedeniyle, Meclis Genel Kurulunun bir sonraki toplantısının 6 Kasım 1990 tarihinde yapılmasına karar verir.

BAŞKAN - 6 Kasım 1990'da saat 10.00'da yapılacak.

Sayın milletvekilleri; onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... 6 Kasım'da toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum ve gidecek Heyetimize iyi yolculuklar diliyorum.

Kapanış saati: 12.04

DONEM: II

YIL: I

CUMHURİYET MECLİSİ
16'ncı Birleşim
23 Ekim 1990, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
- IV. SORULAR
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLERLE KOMİTELERDEN GELEN
DİĞER İŞLER:
 - (1) Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik)
Yasa Tasarısı (Y.T.No:16/1/90) ve Ekonomi, Maliye,
Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (2) Dilekçe Komitesinin 18 Ekim 1990 tarihli toplantısında
almış olduğu kararları gösterir Cetvel.